

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

*АГЕНЦИЈЕ ЗА ФОРЕНЗИЧКА ИСПИТИВАЊА И
ВЈЕШТАЧЕЊА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2018. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ
АГЕНЦИЈЕ ЗА ФОРЕНЗИЧКА ИСПИТИВАЊА И ВЈЕШТАЧЕЊА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2018. ГОДИНУ

Број: 03-16-1-800/19

Сарајево, јули 2019. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	5
	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	5
	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	7
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	9
1.	КРИТЕРИЈУМИ	9
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА	9
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	10
4.	БУЏЕТ	11
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	12
5.1	Преглед расхода и издатака из буџета	12
5.1.1.	Издаци за лабораторијски материјал и текуће одржавње	12
5.1.2.	Капитални издаци	13
5.2	Биланс стања	14
5.3	Преглед динамике запошљавања	14
6.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	15
7.	КОМЕНТАРИ	17
	ПРИЛОЗИ	18

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја, и у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Агенције за форензичка испитивања и вјештачења Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2018. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји **Агенције** приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2018. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI). Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од **Агенције** у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједо основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о финансијским извјештајима, скрећемо пажњу на следеће:

- *Евидентирање дијела издатака за лабораторијски материјал и услуге оправке и одржавања опреме супротно начелу модифицираног настанка догађаја (тачка 5.1.1. Извјештаја).*

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство **Агенције** је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и примјерени да обезбиједу основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја **Агенције** за 2018. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације **Агенције** за 2018. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизију институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од **Агенције** у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједи основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Слабости и недостатке код процеса јавних набавки (тачка 6. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство **Агенције** је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање **Агенције**, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима

који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 22.7.2019. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Драган Вранкић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За оцјену усклађености са законима и другим прописима кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2018. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о финансирању институција БиХ

2. РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је финансијску ревизију Агенције за 2017. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са скретањем пажње на неусклађеност Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста са важећим одлукама Савјета министара БиХ и слабости и недостатке код процеса јавних набавки. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности. Агенција је поступила у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ¹ и обавијестила нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у циљу превазилажења неправилности идентификованих у извјештају о обављеној ревизији за 2017. годину.

Увидом у предузете активности, дајемо осврт на реализацију препорука:

Оцјена реализације препорука	Реализована	Реализација у току	Нереализована
Агенција је окончала активности у вези са израдом приједлога правилника о унутрашњој организацији и систематизацији у складу са важећим одлукама Савјета министара БиХ, али још увијек није обезбјеђено мишљење		●	

¹ Службени гласник БиХ, број 12/06

Министарства финансија и трезора БиХ како би исти могао бити упућен Савјету министара БиХ на усвајање.			
Постоје унапређења код процеса јавних набавки у дијелу правовременог покретања поступака, али и даље постоји потреба унапређења у дијелу израде плана набавки, документовања истраживања тржишта и постављања захтјева у тендерској документацији.			

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Агенција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Организација и руковођење: Агенцијом руководи директор. Агенција такође има и замјеника директора који у складу са одредбама закона помаже директору у руковођењу Агенцијом, мијења директора у одсутности и одговоран је директору. Директора и замјеника директора именује Савјет министара БиХ на приједлог министра безбједности БиХ на мандат од четири године.

У октобру 2017. године Агенција је информисана од Кантоналног тужилаштва Кантона Сарајево да је замјенику директора потврђена оптужница за дјела која нису у вези са пословима из надлежности Агенције, о чему је Агенција обавијестила надлежне институције и нема повратне информације од истих. Поступак пред Кантоналним тужилашвом је у току, а замјеник директора је и даље у радном односу у Агенцији.

Унутрашња организација Агенције дефинисана је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста из 2010. године, којим су предвиђена укупно 52 извршиоца, од тога 39 државних службеника и 11 запосленика те два именована лица (директор и замјеник директора). Са 31.12.2018. године у Агенцији је било 27 запослених.

У извјештају о раду истакнут је проблем недовољне кадровске попуњености у односу на број захтјева за вјештачењима који је у сталном порасту, те у односу на број извршилаца предвиђених Правилником о унутрашњој организацији што значајно отежава спровођење свих планираних активности и функционисање Агенције у пуном капацитету. Агенција се обрађала надлежним институцијама за одобравање додатног запошљавања.

Везано за процедуру доношења новог Правилника о унутрашњој организацији у складу са Одлуком о начелима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ², Агенција је путем ресорног министарства 28.1.2019. године упутила Приједлог правилника на мишљење надлежним институцијама. До завршетка ревизије обезбијеђена су мишљења Министарства правде БиХ (Мишљење од 6.2.2019. године) и Уреда за законодавство БиХ (Мишљење од 31.01.2019. године), док Министарство финансија и трезора БиХ и поред ургенција Агенције није доставило своје мишљење.

² Одлуке Савјета министара БиХ (Службени гласник БиХ, бр. 30/13, 67/15 и 51/18)

Систем финансијског управљања и контроле је имплементиран у складу са Законом о финансирању институција БиХ³, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Агенција је сачинила попис и мапу пословних процеса, утврдила ризике те сачинила регистар ризика.

Када је ријеч о контролним активностима у облику писаних политика и процедура за процесе, Агенција посједује одређене правилнике и процедуре којима су дефинисана одређена подручја потрошње и значајнији процеси рада као и нивои овлаштења и одговорности.

Такође, Агенција је доставила Централној хармонизацијској јединици Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли за 2018. годину. У Извјештају о финансијском управљању и контроли Агенција је навела мјере које планира предузети за даљи развој система финансијског управљања и контроле по COSO компонентама.

Интерна ревизија: У складу са Законом о интерној ревизији у институцијама БиХ⁴ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁵, за обављање интерне ревизије у Агенцији надлежна је Јединица интерне ревизије Министарства безбједности БиХ. У 2018. години није вршена интерна ревизија у Агенцији.

Поступцима ревизије уочили смо слабости у функционисању интерних контрола у дијелу потврде пријема извршене услуге код сервисирања возила. Наиме, поједини радни налози за сервисирање возила који су се налазили у прилогу тестираних рачуна нису били потписани од стране примаоца услуге као доказ да је роба испоручена односно услуга извршена.

ПРЕПОРУКА 1

Потребно је унаприједити систем интерних контрола у дијелу комплетирања документације која представља валидан доказ о испорученој услузи.

4. БУЏЕТ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2018. годину⁶, Агенцији су одобрена средства у износу од 1.812.000 КМ и 27 запослених. За текуће издатке одобрено је 1.369.000 КМ, а за капиталне издатке 443.000 КМ. У односу на претходну годину одобрена средства су мања за 285.000 КМ.

Агенција је у току године извршила двије промјене структуре расхода буџета (25.07. и 31.12.2018. године) у укупном износу од 18.000 КМ које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ. Смањењи су издаци за накнаде трошкова запослених (18.000 КМ), а повећани су издаци за услуге превоза и горива (5.000 КМ), издаци за текуће одржавање (4.000 КМ), издаци за осигурање (3.000 КМ) и уговорене услуге (6.000 КМ). Министарство финансија и трезора БиХ упозорило је Агенцију на потребу унапређења процеса планирања и извршења буџета како би се избјегло стварање обавеза изнад

³ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

⁴ Службени гласник БиХ број 27/08 и 32/12

⁵ Службени гласник БиХ, број 49/12

⁶ Службени гласник БиХ, број 08/18

алоцираног износа средстава на одговарајућим економским категоријама у оквиру одобреног буџета.

Укупно извршење буџета за 2018. годину износило је 1.771.742 КМ или 98% одобреног буџета.

Агенција је сачинила Програм рад за 2018. годину који је Савјет министара БиХ усвојио 31.01.2018. године те Извјештај о раду за 2018. годину који је Савјет министара БиХ усвојио 04.04.2019. године.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Агенција је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2018. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року.

5.1 Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2018. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.771.742 КМ, што је у односу на расходе планиране буџетом за 2018. годину мање за 40.258 КМ.

Значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате и накнаде (731.697 КМ), накнаде запослених (72.770 КМ), издатке за енергију и комуналне услуге (65.429 КМ), набавку лабораторијског материјала (143.323 КМ), издатке за употребу возила (35.609 КМ), издатке за текуће одржавање (162.611 КМ) те набавку опреме (441.652 КМ).

У текстуалном дијелу Годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину образложена су значајна одступања реализованих расхода у односу на расходе одобрене буџетом те у односу на расходе реализоване претходне године.

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1. Издаци за лабораторијски материјал и текуће одржавање

Издаци за набавку лабораторијског материјала (143.323 КМ) се највећим дијелом односе на материјал који је потребан за извођење форензичких анализа на основу закључених уговора са изабраним добављачима путем процедуре јавне набавке. Агенција, у складу са потребама лабораторија врши сукцесивне наруџбе, те води рачуна, с обзиром да се ради о скупом материјалу ограниченог рока употребе, да не ствара залихе.

Процесом ревизије констатовали смо да је Агенција на расходе текуће године евидентирала рачун који гласи на 2019. годину (рачун од 24.01.2019. године) у укупном износу 56.125 КМ (набавка китова за квантификацију и амплификацију). Уговор са изабраним добављачем је закључен 02.07.2018. године на вриједност од 88.299 КМ, док је последњи захтјев за испоруку према добављачу послат 12.12.2018. године. Дато је образложење да је Агенција захтјев за испоруку крајем године упутила због очекиваног повећаног броја вјештачења и потребе за већом количином овог материјала у наредном периоду, да је ова набавка материјала планирана буџетом 2018. године и да још увијек

Агенција нема недовољно улазних параметара за адекватно планирање ове позиције с обзиром на успостављање нових лабораторија.

Такође смо констатовали да је на лабораторијском материјалу евидентиран одређен број уговора за набавку материјала као разграничен расход са 31.12.2018. године у укупном износу 27.476 КМ.

Издаци за текуће одржавање (162.611 КМ) се највећим дијелом односе на издатаке за материјал за одржавање опреме (23.989 КМ), услуге оправке и одржавања опреме (41.551 КМ) и услуге одржавања софтвера (50.474 КМ).

На тестираним рачунима везаним за материјал и услуге оправки и одржавања опреме установили смо да су се поједини рачуни односили на 2019. годину у укупном износу 9.108 КМ, а евидентирани су на расходе 2018. године.

Сматрамо да наведени начин евидентирања расхода на наведеним позицијама лабораторијског материјала и материјала и услуга оправке и одржавања опреме није у складу са начелом модифицираног настанка догађаја према којем се расходи признају у моменту настанка обавезе, а како је прописано чланом 2. Закона о финансирању институција БиХ⁷ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ из 2015. године.

ПРЕПОРУКА 2

Уважавајући специфичности Агенције, сматрамо да је Агенција дужна поштивати одредбе Закона о финансирању институција БиХ те Правилника о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ које регулишу начин евидентирања расхода сходно начелу модифицираног настанка догађаја.

5.1.2. Капитални издаци

Законом о буџету за 2018. годину Агенцији су одобрени капитални издаци у износу од 443.000 КМ, а који се односе на набавку опреме (компјутерска опрема -20.000 КМ, моторно возило - 50.000 КМ и лабораторијска опрема - 373.000 КМ).

Измјеном намјенске структуре капиталних улагања коју је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ умањена су средства за набавку лабораторијске опреме за 50.000 КМ, а увећана средства за набавку специјализованог возила за исти износ, а између осталог и због потребе уградње специјалне опреме која би требала бити донирана.

Реализовани капитални издаци са 31.12.2018. године износе 441.652 КМ и односе се на набавку лабораторијске опреме (321.701 КМ), набавку службеног возила (50.000 КМ), специјализованог возила (50.000 КМ) и набавку компјутерске опреме (19.951 КМ).

Правилником о службеним специјализованим возилима у Агенцији од јула 2015. године дефинисане су класе односно типови специјализованих возила у Агенцији те карактеристике возила по типовима. Приликом процедуре набавке специјализованог возила Агенција није користила техничке спецификације возила из наведеног

⁷ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

Правилника, с образложењем да се ради о карактеристикама за којима објективно не постоји стварна потреба, те да постоји потреба измјене Правилника. Према Правилнику вриједност возила типа III-товарно комби са прописаним карактеристикама износи 55.000-60.000 КМ.

ПРЕПОРУКА 3

Агенција треба правовремено вршити евентулане измјене интерних аката сходно потребама.

5.2 Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2018. године исказана су укупна средства у износу од 2.811.453 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 3.395.500 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се неотписану вриједност сталних средстава (2.811.453 КМ), краткорочне текуће обавезе према добављачима (344.633 КМ), обавезе према запосленима за бруто плате и накнаде из децембра 2018. године (72.928 КМ) и краткорочна разграничења за набавке по уговорима који су закључени у 2018. години, а чија реализација ће бити у 2019. години (160.351 КМ).

Агенција је извршила попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза на 31.12.2018. године. Пописом нису констатована одступања књиговодственог од стварног стања.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

5.3 Преглед динамике запошљавања

Према прегледу динамике запошљавања у периоду од 1.1. до 31.12.2018. године, у Агенцији је планирано 27 запослених колико је и одобрено Законом о буџету за 2018. годину. Укупан број запослених на крају године био је 27 од којих су два руководиоца на одређено вријеме (директор и замјеник директора).

У току године су извршена три унапређења државних службеника наконведеног интерног конкурса док су два државна службеника интерно премјештена на радна мјеста у оквиру истог платног разреда уз сагласност Агенције за државну службу.

6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Агенција је почетком године сачинила План јавних набавки за 2018. годину који је имао једну измјену. Агенција је план и измјене плана јавних набавки објавила на својој интернет страници на којој су такође објављиване и одлуке о додјели уговора, одлуке о поништењу поступака те листа закључених уговора и њихова реализација. За сваки поступак набавке именована је посебна комисија за евалуацију понуда.

Према презентованим подацима, Агенција је, у 2018. години провела укупно 164 поступка јавних набавки, и то 148 из текућих издатака (отворени, конкурентски, директни), те 6 отворених, 3 конкурентска поступка и 7 директних споразума из капиталних издатака. Након претходно проведених поступака укупна вриједност закључених уговора износила је 839.214 КМ (397.562 КМ из текућих издатака и 441.652 КМ из капиталних издатака).

Значајне набавке се односе на набавку опреме за потребе Лабораторије за вјештачење гласа и аудио вјештачења (184.275 КМ), службеног возила (50.000 КМ), специјализованог возила (50.000 КМ), набавка ДМС-а система (39.883 КМ), лабораторијског дигестора (38.493 КМ), лабораторијског материјала за биолошка вјештачења и ДНК анализу (88.299 КМ) итд.

Тестирањем проведених поступака набавки нисмо се увјерили да је Агенција у свим случајевима посветила довољно пажње истраживању тржишта и документовала исто, што је изузетно битно са гледишта процијењене вриједности јавне набавке и присутности конкуренције на тржишту. Техничке спецификације код појединих набавки садрже детаљан опис предмета набавке (нпр. лабораторијски дигестор, опрема за вјештачење гласа) са образложењем да се ради о специфичној опреми и опреми која треба бити компатибилна са већ постојећом. Планом набавки није предвиђена детаљнија структура лабораторијског материјала, набавке и одржавања опреме са јасним називом и планираном вриједности за сваку појединачну процедуру набавке. У већем броју поступака примљена је једна понуда или је само једна понуда била прихватљива.

Набавка опреме за потребе Лабораторије за вјештачење гласа и аудио вјештачења: На основу проведеног отвореног поступка додијељен је уговор у вриједности од 184.275 КМ са ПДВ-ом. У предвиђеном року пристигле су двије понуде које су оцијењене као квалификоване. Понуђен је исти уређај с тим да је изабрани понуђач доставио каталоге само на енглеском језику иако је чланом 4.1 тендерске документације предвиђено да пратећа документација и штампана литература коју достави понуђач могу бити написани на другом језику под условом да се достави превод релевантних дијелова на језику на којем је написана понуда.

Набавка система за управљање документима: Процедура је проведена путем отвореног поступка уз предвиђено кориштење е-аукције (с обзиром на то да је достављена само једна понуда е-аукција није ни одржана). Процијењена вриједност набавке је износила 40.000 КМ са ПДВ-ом. Критеријум за додјелу уговора је била најнижа цијена. Тендерску документацију је преузело 17 потенцијалних понуђача, а пристигла је једна понуда у износу од 39.883 КМ са ПДВ-ом која је оцијењена као прихватљива.

Увидом у тендерску документацију уочено је да су у дијелу којим су прецизирани захтјеви о техничкој и професионалној способности понуђача тражени услови за које се нисмо увјерили да постоје оправдани разлози (степен стручне спреме-мастер, факултет политичких наука-смјер сигурносне и мировне студије).

ПРЕПОРУКА 4

Уважавајући чињеницу да се ради о набавкама специфичне опреме и даље препоручујемо Агенцији да унаприједи интерне контроле у дијелу израде плана набавки, документовања истраживања тржишта те оцјени понуда у складу са условима траженим у тендерској документацији.

Такође, Агенција треба посветити више пажње дефинисању захтјева у тендерској документацији поштујући опште принципе Закона о јавним набавкама, а све у циљу обезбјеђења већег броја понуда и постизања боље цијене.

7. КОМЕНТАРИ

Агенција је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о финансијској ревизији за 2018. годину. У коментарима су дата образложења презентованих налаза с којима смо и током ревизије били упознати и које смо имали у виду приликом сачињавања извјештаја и давања препорука те активностима које су предузете или се планирају предузети у циљу реализације датих препорука.

Како нису достављени нови докази нити презентоване нове чињенице, овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2018. годину.

Вођа тима за финансијску ревизију

Наташа Авдаловић, виши ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Муневера Бафтић, виши ревизор, с.р.

Чланови тима за финансијску ревизију

Сеида Капо, ревизор, с.р.

Срђан Крајишник, ревизор, с.р.

Жељко Ћавар, ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије

Драгољуб Ковинчић, виши ревизор, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2018. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2018. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2018. годину

Агенција за форензичка испитивања и вјештачења Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Процент 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	1.369.000	0	1.369.000	1.330.090	97
Бруто плате и накнаде	746.000		746.000	731.697	98
Накнаде трошкова запослених	107.000	-18.000	89.000	72.770	82
Путни трошкови	28.000		28.000	27.908	100
Издаци телефонских и пошт.услуга	18.000		18.000	16.334	91
Издаци за енергију и ком.услуге	66.000		66.000	65.429	99
Набавка материјала	194.000		194.000	190.394	98
Издаци за услуге превоза и горива	13.000	5.000	18.000	17.308	96
Унајмљивање имовине и опреме	0		0		
Издаци за текуће одржавање	159.000	4.000	163.000	162.611	100
Издаци за осигурање	4.000	3.000	7.000	6.254	89
Уговорене и друге посебне услуге	34.000	6.000	40.000	39.385	98
2. Капитални издаци	443.000	0	443.000	441.652	100
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	443.000		443.000	441.652	100
Набавка осталих сталних средстава			0		
Реконструкција и инвестиционо одрж.			0		
3. Текући грантови	0	0	0	0	
4. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
			0		
5. Новчане донације	0	0	0	0	
			0		
6. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
			0		
7. Укупно (1+2+3+4+5+6)	1.812.000	0	1.812.000	1.771.742	98

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило дана 04.03.2019. године.

Директор:
Неђо Којић

Биланс стања на дан 31.12.2018. године

Агенција за форензичка испитивања и вјештачења Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2018.	31.12.2017.	Процент 2/3*100
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	0	12.639	0
Новчана средства	0	1.095	0
Краткорочна потраживања	0	11.544	0
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	2.811.453	2.175.216	129
Стална средства	4.748.925	3.707.123	128
Исправка вриједности	1.937.472	1.531.907	126
Неотписана вриједност сталних средстава	2.811.453	2.175.216	129
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	2.811.453	2.187.855	129
3. Краткорочне обавезе и разграничења	584.047	925.104	63
Краткорочне текуће обавезе	350.768	88.267	397
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	72.928	61.437	119
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	160.351	775.400	21
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	2.811.453	2.175.216	129
Извори средстава	2.811.453	2.175.216	129
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	3.395.500	3.100.320	110

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Руководство је Биланс стања одобрило дана 04.03.2019. године

Директор:
Неђо Којић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Агенције за форензичка испитивања и вјештачења Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2018. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2018. годину (Службени гласник БиХ број 8/18) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневјере и остале незаконитости.

Датум, 13.05.2019.године

Директор

Неђо Којић